

גמרא:

תנא: האי מומין שאמרו — כשנמצאין בפניו, או בידיו, ורגליו [או ברגליו] של הכהן מיירי. וטעמא, משום דצריך לחלוץ מנעליו כשעולה לדוכן, ואם יש ברגליו מומין — יסתכלו בו, ויבואו לראות את ידיו.

אמר רבי יהושע בן לוי: אם ידיו של הכהן ברהקניות [שיש בהן כתמים לבנים]. לעזי רש"י] — לא ישא את כפיו.

תניא נמי הכי: ידיו ברהקניות — לא ישא את כפיו.

וכן אם היו ידיו עקומות [רש"י פירש: כפופות. ובר"ן איתא: שנתעקמה ידו אחורנית], או עקושות [מעוקמות לצדיהן⁹⁵] — לא ישא את כפיו.

אמר לוי: כל זמן שאבוקה בידו, בני אדם רואין אותי, ומצילין אותי מן הפחתין [בורות]. ומן הקוצין, ומן הברקנין⁹³.

חזינן דאית ליה לסומא הנאה מן המאורות, ולהכי יכול לברך עליהן.

מתניתין:

כהן שיש בידיו מומין — לא ישא את כפיו, מפני שהעם מסתכלין בו. והמסתכל בכהנים בשעה שנושאין את כפיהן — עיניו כהות⁹⁴, לפי שהשכינה שורה על ידיהן.

רבי יהודה אומר: אף מי שהיו ידיו צבועות סטים — לא ישא את כפיו, מפני שהעם מסתכלין בו.

אצבעותיהם של הכהנים, שהוא דבר מחודש. ובתוס' הרא"ש כתב, דעתה אין מסתכלין בהן, משום שהקב"ה מציץ מבין קשרי אצבעותיהם. שנא' "משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים".

ובטורי אבן כתב, דע"כ דמתניתין מיירי בזמן שביהמ"ק קיים, וטעמא משום ששכינה שורה על ידיהן, דאל"ה, אמאי תנן במתני' דווקא כהן שיש בידיו מומין, הא בברייתא בגמ' מייתי גם כהן שיש בפניו ורגליו מומין! ? עיי"ש עוד. וע"ע בדבר אברהם ח"א סי' ל"א אות ב'.

וכתב המ"ב [סי' קכ"ח ס"ק פ"ט], דלטעם דהיסח הדעת, הסתכלות מועטת שאינה מביאה היסח הדעת — שרי. ומ"מ נוהגין גם עכשיו זכר למקדש שלא להסתכל בהם כלל.

95. ובר"ן כתב: שנתעקשה ידו, שאין יכול לחלק אצבעותיו.

93. תמה המהרש"א, כיון דבאפילה אין בני אדם רואין אותו, אם כן אמאי נקט קרא "עור"? וכי מאי נפקא מינה באפילה, בין עיור לפיקח? ! ותירץ, דמ"מ לפיקח איכא מעליותא גם באפילה, דכיון שיודע מבואי העיר ושביליה, גם באפילה יודע קצת לכוון בהם, להציל עצמו מן הפחתים.

94. כך פירש רש"י. ותוס' בחגיגה [ט"ז ע"א, ד"ה בכהנים] הקשו, דהתם מוכח דהיינו דוקא בזמן שביהמ"ק קיים, והא הכא מיירי בגבולין, כדמייתי להלן מההוא דהוה בשבבותיה דר"ה וכו'?

ופירשו, דה"ט דאסור להסתכל בכהנים — משום היסח הדעת. והביאו דהכי איתא בירושלמי [ואיתא התם: "אמר ר' חגא, כלום אמר אלא משום היסח הדעת, אנא מסתכל ולא מסחינא דעתאי"]. וכ"כ המאירי, דהמסתכל בכהנים מסיח דעתו, לפי שנכסף לראות את